

І. Б. Усенко

Мітіліно Михайло Іванович

МІТІЛІНО Михайло Іванович (13(25). 02. 1875, м. Керч, нині АР Крим – 23. 04. 1930, Київ) – правознавець. Професор (1914). Член Київ. юрид. товариства. Закін. юрид. факультет Університету св. Володимира у Києві (1905), де від 1906 був професор. стипендіатом каф. цивіл. й торг. права. Водночас 1906–08 – молодший канд. на посади при Київ. судовій палаті. 1909 склав магістер. іспити і для продовження навч. відряджений на 2 р. до Берлін. та Париз. університетів. Після повернення від 1911 – в. о. доцент кафедри цивіл. процесу й торг. права Варшав. університету; від 1912 – приват-доцент Університету св. Володимира (викладав курс торг. права й цивіл. процесу). В цьому ж закладі 1914 захистив магістер. дис. за монографією «Право застройки. Опыт цивилистического исследования института» і був обраний в. о. екстраординар. професор кафедри торг. права й торг. судопровадження. Від 1916 також викладав у Київ. комерц. інституті: від 1917 – позаштат. екстраординар. проф., від 1919 – декан екон. ф-ту; на Вищих жін. курсах, у Київ. кооп. інституті й Торг.-пром. технікумі. 1917–20 – співзасн. і товариш (заст.) дир. приват. Київ. юрид. інституту. Після реорганізації 1920 Київ. університету працював 1920–23 у засн. на його базі Вищому ІНО, однак осн. місце роботи – створ. 1920 на базі Київ. комерц. інституту Київ. інститут нар. господарства (до нього переведено і юрид. факультет колиш. Університету св. Володимира). У Київ. інституті нар. господарства посів професор. каф. торг.-пром. права, а також займав низку керів. посад: декан соц.-екон. факультету (від заснування – листопад 1921, лютий 1923 – жовтень 1924), ректор (серпень 1921 – вересень 1922), проректор (вересень 1927 – лютий 1930), декан фінанс.-госп. факультету (від жовтня 1928 до кінця життя). Викладав у багатьох ін. навч. закладах, зокрема від 1925 – проректор з навч. частини Торг.-пром. технікуму. За сумісн. працював 1920–23 в органах Наркомфіну УСРР: зав. екон. бюро Держбанку, нач. страхового

відділу Київ. фінанс. відділу, зав. фінанс. курсів, а також нач. екон. упр. Київ. раднаргоспу (1922–24), головою фінанс. комісії Київ. губплану (1922–23), чл. госп. ради, юрид. та фінанс. комісії Цукротресту. 1919–22 – голова комісії Наркомосу УСРР з реформування ВШ, чл. наук. ради упр. ВНЗами. Був одним із визнаних лідерів старої київ. професури, у зв'язку з чим отримав у вересні 1922 офіц. пропозицію від органів ГПУ виїхати за кордон, що призвело до відставки М. з посади ректора Київ. інституту нар. господарства. Однак через кілька днів ЦК КП(б)У прийняв рішення про недоцільність посилення укр. політ. еміграції і М. залишився у Києві. Від 2-ї пол. 1920-х рр. брав активну участь у діяльності наук. установ ВУАН: заступник голови Комісії для виучування фінанс. справ (від 1926), співроб. Комісії для виучування рад. права (від 1927). У 1929 кандидатуру М. висунуто на виборах в дійсні чл. ВУАН, але вона не дістала схвалення влад. структур.

Основні праці

Гражданский суд до и после реформы. К., 1913; Торговое право и торговое судопроизводство: Программа лекций. К., 1915; Проект торговельної всезбірки СРСР // Зап. Соц.-екон. відділу. Т. 1. К., 1923; Торговельне правознавство. К., 1925; Елементи фінансової науки. К., 1926; Торговельне право радянських республік: Курс для вузів. Х., 1928; Основи фінансової науки. Х., 1929; Основні риси сучасної японської податкової системи // Пр. Комісії для виучування фінанс. справ. Вип. 4. К., 1929.

Рекомендована література

1. Міхневич Л. В. Розвиток юридичної науки і освіти в Київському комерційному інституті – Київському інституті народного господарства (1906–1930 рр.). К., 2011.

Бібліографічний опис:

Мітіліно Михайло Іванович / І. Б. Усенко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2019. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-67977>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).